

Universiteit voor het
Maatschappelijk Belang

JAARVERSLAG 2020

Een wereld van verbondenheid en betrokkenheid uitbouwen, dat doe je niet in gespreide slagorde. Daarom wil de Universiteit voor het Maatschappelijk Belang de verbinding leggen tussen de vele burgers, verenigingen en instellingen die actief werken rond sociale en ecologische thema's. Ze wil mensen en organisaties ervan overtuigen dat we een gemeenschappelijke zaak dienen, en dat we onze krachten moeten bundelen in een globale actie, een brede vernieuwingsbeweging.

De wortels van de UMB zijn ruim 20 jaar oud. Onder haar huidige benaming is de organisatie actief sinds september 2013. Na overleg met rector Luc De Schepper was de Universiteit Hasselt bereid om het initiatief te nemen. Ze zorgde voor een ontmoetingslokaal in de Oude Gevangenis van Hasselt en zette een halftijds personeelslid (Felix Bergers) op de loonlijst. Hogeschool PXL en Provincie Limburg waren de partners van het eerste uur. Toen het provinciebestuur de persoonsgebonden bevoegdheden moest afstaan en de hieraan verbonden geldmiddelen verloor, moest de UMB zich verzelfstandigen als vzw. Dat gebeurde in de loop van het jaar 2016, en de organisatie bouwde een ontmoetingsruimte uit boven de lokalen van Vormingplus (nu Avansa) in de Cellebroedersstraat 13-15 van Hasselt. De werking wordt momenteel gefinancierd vanuit Universiteit Hasselt, Stad Hasselt, PALD en een tiental "Vrienden van de UMB". Maar vanuit de belangrijkste middelen komen sinds april 2020 uit een over drie jaar lopende projectsubsidie van de Vlaamse Gemeenschap (Welzijn).

I. Doelstellingen van Universiteit voor het Maatschappelijk Belang (UMB)

De basisdoelstelling van de UMB, dat is burgers activeren tot maatschappelijke participatie om samen te bouwen aan een leefbare wereld, een rechtvaardige samenleving, een duurzame aarde. In eerste instantie moeten we hen daartoe de mogelijkheden geven. Sinds enkele decennia spreekt men van empowerment, tegenwoordig valt in navolging van Amartya Sen en Martha Nussbaum geregeld de term "capability approach". Dit houdt in dat we de mensen niet alleen de kracht geven om zich te integreren in de samenleving, maar ook om haar mee vorm te geven.

In een tweede stap werken we eraan om alle krachten te bundelen in een beweging voor maatschappelijke verandering. We zouden kunnen spreken van reticulaire opbouw en activering. Voor beide processen ontwikkelt de UMB de volgende hefboomfuncties:

a) Denktank

De UMB wil een denktank zijn met een universeel en globaal karakter, die oog heeft voor de samenhang van alles met alles. Hierin wil ze onbevangen en multidisciplinair te werk gaan, tussen de zuilen staan en boven de verkokering. In haar maatschappelijke analyses brengt ze de nodige alertheid op voor het zichtbare en veel besprokene, maar ook voor wat latent blijft (onderliggende structuren, existentiële vragen, ...).

Zowel academici als kritische burgers die op het veld actief zijn worden uitgenodigd om mee te denken.

- b) Spreekbuis
De ideeën, standpunten, meningen, ... van de ecologische en sociale bewegingen kunnen binnen de UMB verwoord worden en daarna uitgedragen via de pers, nieuwe sociale media en alle andere kanalen. Speciale aandacht gaat naar de dwarsverbanden tussen ecologische en sociale vraagstukken. Daarnaast willen we een stem geven aan de stemlozen.
Vanuit de UMB of in opdracht van de UMB kunnen er artikels en andere publicaties geschreven worden.
- c) Motorfunctie
De UMB organiseert zelf allerlei activiteiten om maatschappelijke processen op het terrein te initiëren, gaande van gespreksavonden, debatten, petitieën, open brieven tot overleg met het beleid of signaalacties. Bijzondere aandacht gaat hierbij naar samenwerking.
- d) Ondersteuningsfunctie
De Universiteit voor het Maatschappelijk Belang wil vermijden dat ze nog eens overdoet waar anderen mee bezig zijn. In vele gevallen versterkt ze de initiatieven van partnerorganisaties door deskundigheid aan te dragen of publiciteit te maken. Nieuwe en vernieuwende initiatieven kunnen vaak levensvatbaar worden door allerlei zeer diverse actoren in connectie te brengen, synergieën uit te bouwen.
De UMB heeft een groot geloof in kleine basisinitiatieven vanuit de mensen zelf, vanuit buurten of gelijkgezinden die elkaar ontmoeten. Het is belangrijk dat deze groepen zich in moeilijke periodes gesteund weten, eventueel om hun werking terug op de been te helpen.
- e) Kruispuntfunctie
Door het brede netwerk aan contacten kan de UMB mensen met elkaar in contact brengen, bestaande werkingen helpen uitbouwen, acties voorzien van informatie en informatie omzetten in actie.
- f) Vernetting
Mensen doorverbinden naar elkaar moet tenslotte uitmonden in een stabiel verbindingennetwerk, voorbij versnippering en verkokering. Vanuit een breed web met vele levendige relaties en intense samenwerkingspatronen komen we tot een slagvaardige vernieuwingsbeweging.

II. Kernthema's

Volgende kernthema's staan centraal in de werking:

armoedebestrijding
ontwikkelingssamenwerking
vrede en mensenrechten
milieu en klimaat
sociale cohesie en maatschappelijke opbouw
samenwerking tussen levensbeschouwingen.

III. Operationalisering

Om de doelstellingen te realiseren werd volgende structuur uitgetekend:

1) Bestuursorgaan

Eind 2016 werd er vanuit de toenmalige stuurgroep een vzw opgericht. De statuten verschenen op 6 december dat jaar in het Belgisch Staatsblad.

De samenstelling van de ledenvergadering en bestuursorgaan werden tijdens de Algemene Vergadering van 31 augustus 2020 gewijzigd en goedgekeurd. Het bestuursorgaan bestaat sindsdien uit:

Jos Snijkers, voorzitter

Lizette Stiers, secretaris
Jan Reyskens, penningmeester

2) Stuurgroep (= algemene vergadering)

De leden van de algemene vergadering vormen de vaste kern van de stuurgroep met vertegenwoordigers uit het werkveld. Ze wordt samengesteld met aandacht voor een evenwichtige representatie van alle kernthema's, en ook voor een balans tussen grotere ngo's en kleinere basisgroepen.

De stuurgroep komt maandelijks samen, zodat de leden met elkaar vertrouwd geraken en team vormen. Op deze manier kan ze aan de werking van de UMB richting geven.

Het coronajaar 2020 kende periodes waarin deze samenkomsten niet mogelijk waren.

In 2020 zaten, naast het bestuur, volgende mensen in de stuurgroep, en waren dus stemgerechtigd voor de algemene vergadering:

Herman Koppers

Ward Ceyskens

Roel De Ridder

Monique Sevens

Felix Bergers, coördinator (deeltijds vrijgestelde), is niet stemgerechtigd

3) Overlegraad

De overlegraad is een breder adviesforum dan de stuurgroep. Hij staat open voor alle geïnteresseerden. Langs deze weg wil de UMB in verbinding blijven met de talrijke en veelkleurige initiatieven, en ook met allerlei organisaties en bewegingen die niet in de stuurgroep vertegenwoordigd zijn. Zo vinden heel wat nieuwe ideeën hun weg naar de UMB, en wordt het samenwerkingsnetwerk versterkt. De overlegraad komt twee keer per jaar samen (al lukte dit niet in het coronajaar 2020).

4) Werkgroepen

Vrijwilligers spelen een centrale rol in het vernieuwingsproces. Zij komen vaak samen in werkgroepen, die soms een tijdelijk karakter hebben om een activiteit voor te bereiden of om in te spelen op de actualiteit. Een achttal werkgroepen kreeg een permanent karakter, al konden die in 2020 niet allemaal samenkomen. Zij worden hieronder behandeld.

5) Ontmoetingslokaal (fysieke ontmoetingsruimte)

Een laagdrempelige ontmoetingsruimte waarin mensen face to face kunnen samenkomen, dat is voor de UMB een cruciaal onderdeel van de werking. Op de eerste verdieping van de Cellebroedersstraat 13-15 in Hasselt, in het gebouw van Vormingplus Limburg, hebben we een ontmoetingslokaal uitgebouwd met een kleine vergadertafel voor een 8-tal mensen. Voor grotere vergaderingen kunnen we terecht in de vergaderzalen van Vormingplus. Voor publieksactiviteiten trekken we naar o.a. de Oude Gevangenis (UHasselt), het Cultuurcentrum Hasselt, jeugdhotel Hostel H of zaal De Blauwe Bassin van het Volkstehuis. Het spreekt vanzelf dat we een groot deel van het jaar hierin gehinderd werden door het uitbreken van de coronacrisis.

In de loop van 2020 zou de UMB vanuit twee polen beginnen werken, en geleidelijk de kerk van Oud-Waterschei als tweede trefcentrum in gebruik nemen (vooral voor interlevensbeschouwelijke activiteiten). In het begin van het jaar zijn we hiermee gestart, maar al snel viel alles stil.

6) Sociale kalender (virtuele ontmoetingsruimte)

De sociale kalender wil allerlei maatschappijvernieuwende initiatieven samenbrengen in één overzichtelijke agenda. Je vindt er voordrachten en evenementen die bijdragen tot een leefbaarder wereld vanuit ecologische, sociale, spirituele, artistieke of interculturele hoek. Alle verenigingen uit het netwerk kunnen hun activiteiten laten opnemen zolang ze raakpunten hebben met de kernthema's. Door de coronacrisis viel het aantal opgenomen activiteiten tot de helft terug. Het aantal bezoeken viel terug van 12.500 naar 7.500 per jaar. De agenda is bereikbaar via

www.socialekalender.be.

- 7) In juni 2016 werd de nieuwe website geopend (www.umb-limburg.be). Enige tijd later ging de facebookpagina van start. Het wint immers aan belang dat we online kunnen communiceren en dialogeren met mensen uit het netwerk en met anderen die met gelijkaardige initiatieven bezig zijn. Persoonlijke ontmoetingen blijven wel centraal staan en worden zo vlug mogelijk heropgenomen.
- 8) samenwerking met scholen en overheden
- via ons aanbod van lezingen kunnen we het intellectuele debat bij de studenten aanwakkeren, een nieuwe generatie kritische intelligentsia kweken.
 - via onze contacten kunnen we studenten vrijwilligerswerk, stageplaatsen, werkthema's en afstudeerprojecten aanbieden. Dat laatste was in het schooljaar 2019-2020 het geval rond het thema "50 jaar Wereldscholen".
 - via verschillende provinciale diensten, gemeentebesturen en studiediensten kunnen we vlotter aan dossieropbouw werken, de resultaten in elkaar integreren en ze implementeren in beleid. Ook dit werd sterk belemmerd door corona.

IV. Activiteiten

Vormingsactiviteiten worden onder verschillende vormen aangeboden (voordrachten, gespreksavonden, panelgesprekken, workshops,...).

Geregeld vertrekken de activiteiten vanuit een werkgroep met mensen vanuit het werkveld. Op andere momenten gaat het initiatief uit van een partner uit het netwerk, en zet de UMB zich ervoor in om andere partners mee te betrekken. Op deze manier wordt de vernetting ontwikkeld en de verkokering tegengegaan. Open deuren en vensters moeten het hokjesdenken tegengaan en de solidariteit tussen de verenigingen verhogen.

De UMB staat er ook bekend voor dat ze gebruik maakt van protestacties en sensibiliseringscampagnes als publiek communicatiemiddel. In 2020 was dat o.a. het geval rond het klimaat en de toegang tot een ecologische leefwijze voor mensen met een laag inkomen. De UMB zat mee in de trekkersgroep van de Internationale Dag van het Verzet tegen Armoede in Hasselt (17 oktober).

V. Werkgroepen

1. Werkgroep Vorming

Al van in 1998 organiseert Het Genootschap De Volle Maan vier of vijf keer per jaar een gespreksavond met sprekers uit de nieuwe sociale bewegingen, het middenveld, de academische wereld of de politiek. De invalshoek is altijd maatschappelijke vernieuwing. Deze gespreksavonden zijn ook echte ontmoetingsavonden, waarbij de bezoekers elkaar leren kennen en zo weven aan een netwerk. Sinds september 2013 is de werking van Het Genootschap geïntegreerd in de Universiteit voor het Maatschappelijk Belang, als Werkgroep Vorming. Uiteraard lag deze werkgroep stil vanaf medio maart.

2. Werkgroep Armoede en Ecologisch Leven

In onze pogingen om het ecologisch bewustzijn te doen groeien, moeten we er aandacht aan besteden om alle bevolkingslagen te bereiken. Voor mensen in armoede is het niet zo evident om bijkomend te investeren in een duurzame levensstijl. Zij hebben wel een kleinere ecologische voetafdruk dan de middenklasse, maar omdat het moet. Uit noodzaak vertonen ze een lager consumptieniveau, met o.a. minder verplaatsingen en meer tweedehandsaankopen.

Op een aantal vlakken brengt een ecologische leefwijze kosten met zich mee. Mensen in armoede kopen veel huiswaar in plastic omdat dit goedkoper is. Ze willen besparen op voeding, en junkfood kost minder dan biologische eetwaren. Ze wonen vaak in huizen die niet energiezuinig zijn omdat ze huurder zijn of uit geldgebrek. De containerparken zijn te duur en slecht bereikbaar voor mensen zonder wagen. De milieu- en natuurverenigingen staan nog te weinig open voor personen met een geschiedenis van maatschappelijke achterstelling. De mensen in armoede en de mensen uit de middenklasse dreigen zo verder uit elkaar te groeien.

Het gaat om een serieuze drempel, en de Universiteit voor het Maatschappelijk Belang wil er uitdrukkelijk bij stilstaan. Daarom richtte ze een overlegplatform op van partners uit de ecologische

en de armoedeorganisaties om gezamenlijk na te denken, om samen een open dialoog op te zetten. De veelvuldige respons maakte al meteen duidelijk dat het onderwerp leeft. De “Werkgroep armoede en ecologisch leven” groeit uit tot het meest dynamische project van de UMB, en verenigt mensen die in armoede leven, mensen uit de ecologische beweging, uit de nutsbedrijven, uit de vakbonden, uit de academische wereld, uit de samenlevingsopbouw,...

Het is van cruciaal belang om deze partners bij elkaar te brengen. Goed bedoelde maar slecht overwogen beleidsmaatregelen kunnen de maatschappelijke kloven nog uitdiepen. Het zou jammer zijn wanneer mensen in armoede het nog minder aankunnen om duurzaam te leven omdat het leven voor hen duurder wordt door de beleidsmaatregelen voor het klimaat.

De werkgroep werd op 15 juni 2018 in het leven geroepen, en daarna kwamen we tweemaandelijks samen. In het jaar 2019 zijn we veelvuldig naar buiten gekomen met ons thema. Ook in 2020 bleef deze werkgroep in functie, en vond er overleg plaats binnen de mogelijkheden van de coronaveiligheid. Om de belangrijkste elementen te noemen:

- * De UMB zat mee in de organisatie van “Kringlopen voor een leefbare wereld”, waarin de thema’s duurzaamheid, klimaat en solidariteit aan elkaar gekoppeld worden.

- * We lieten Willy Miermans aan het woord over mobiliteit in Limburg, met nadruk op behoud van basismobiliteit voor mensen met een beperkt budget.

- * De UMB was betrokken bij de oprichting van Sterk Sociaal Werk Limburg, waarbij we het hoofdstuk over duurzaamheid in de focus stelden.

- * Ook bij de oprichting van de Grootouders voor het Klimaat Limburg waren we bij de trekkers, en kreeg het accent klimaatrechtvaardigheid de nodige aandacht.

- * We begonnen aan de inventarisering van basisgroepen die actief zijn rond natuurbeleving..

- * We hielden het thema in de actualiteit via persartikels, als burgerjournalist en in samenwerking met persredacties.

- * In samenwerking met 't Fabriek vzw betrekken we mensen in kwetsbare omstandigheden in de productie van ecologische artikelen. Dit werd sterk gehinderd door de veiligheidsmaatregelen.

De werkgroep maakte plannen voor sociale maaltijden en een oudejaarsavond met producten uit de korte keten. Deze initiatieven hebben we moeten annuleren.

3. Werkgroep Kwaliteitsvolle Media

Hoe kunnen wij als kritische burgers en verontruste nieuwsconsumenten onze stem versterken? Hoe kunnen we in een positieve wisselwerking treden met journalisten, reporters en redacteurs? Het zijn geen evidente vragen in een tijd waarin de pers in de greep raakt van de mechanismen van de vrije markt, en ertoe verleid wordt om te schrijven wat verkocht wordt. Nochtans vinden we in het schrijversgilde heel wat geëngageerde zielen die dit evenzeer betreuren als wijzelf. Ze ervaren vaak dezelfde gevoelens als de kleine opstandige man of vrouw aan de basis. Spreekt het dan niet vanzelf dat we de dialoog aangaan en samen wegen van verandering zoeken?

Vanuit de UMB willen we dit proces verder onderzoeken en op gang zetten. Maar veel mogelijkheden waren er niet in 2020.

4. Werkgroep voor een Leefbare Economie

In deze werkgroep worden verschillende modellen van nieuw economisch denken besproken en vergeleken. Sociale rechtvaardigheid en ecologische duurzaamheid staan altijd centraal. De hoofdbekommernis van deze werkgroep ligt in het vernetten van de vele basisinitiatieven, het clusteren van vele kleine en lokale verhalen in een groot verhaal van macro-economische verandering.

In 2015 werden 157 Limburgse initiatieven in de circulaire en deeleconomie, de biologische landbouw of de duurzame ambachtelijke productie geïnventariseerd. Op vijf jaar tijd blijkt deze inventaris erg verouderd. In de volgende jaren 2020 en 2021 wilden we dit overzicht actualiseren, en de eerste aanzetten zijn er. Er werden voorbereidingsvergaderingen gehouden om samen met lector Eric Pompen van de PXL een groot onderzoek naar circulaire economie in Limburg op te zetten met groepen studenten, maar het is niet duidelijk of dit project met vertraging uit de steigers zal komen. Anderzijds gaan we samen met het nieuwe initiatief Ecolimburg de vers opgezette ecologische initiatieven van Limburg op de kaart zetten.

De dagelijkse werking van deze werkgroep werd vanaf midden 2019 geïntegreerd in de Werkgroep Armoede en Ecologisch Leven.

5. Werkgroep Interlevensbeschouwelijke Dialoog Limburg (WIDL) en het Trefcentrum voor Levensbeschouwingen

Interreligieuze en interlevensbeschouwelijke dialoog mag niet te vrijblijvend klinken en zich beperken tot hoffelijkheid naar andersdenkenden toe. Daarom spreken we tegenwoordig van **samenwerking** tussen levensbeschouwingen. We willen de mensen van de verschillende religies en gezindten samenbrengen in een actief en gezamenlijk engagement.

Zo neemt de UMB, in samenwerking met de lokale gemeenschap van de Baha'i en met steun van het stadsbestuur, de organisatie op zich van de Wereldgebedsdag. Op de eerste vrijdagavond van maart luisteren 8 à 10 religies en levensbeschouwingen naar elkaars teksten over een thema dat jaarlijks wisselt. Dit event kon in 2020 niet voor het uitbreken van corona plaatsvinden.

Op dezelfde manier is de UMB mee de trekker geworden van de Open Gebedshuizendag, die elk jaar op de eerste zondag van mei wordt georganiseerd. Hier werken de verschillende levensbeschouwingen samen aan een wandeling. De editie 2020 werd evenwel geannuleerd wegens corona.

Voorts organiseren we samen met de PXL jaarlijks een filosofisch café voor de eerstejaarsstudenten Social Work, binnen het kader van "PXL breekt uit". Ook dit kon in 2020 niet doorgaan.

Het meest ambitieuze initiatief dat de Universiteit voor het Maatschappelijk Belang in 2020 ondernam is de uitbouw van een Trefcentrum voor Levensbeschouwingen in de kerk van Oud-Waterschei. De Universiteit voor het Maatschappelijk Belang onderhoudt al jaren contacten met katholieken, protestanten, orthodoxen en kleinere christelijke gemeenschappen; met moslims van verschillende afkomst en traditie; met boeddhisten uit verschillende scholen en vrijmetselaars uit verschillende obediënties; met hindoes en baha'i, alevieten en sikhs; met vrijzinnigen en ahmadiyya, met mensen uit het druidisme en wicca; met mensen uit "een andere joodse stem" en met mensen die zoekende zijn,... Samen met al deze mensen en groepen wilden we gestalte geven aan een ruimte voor vormings- en kunstactiviteiten, tentoonstellingen, onthaal van groepen, een bibliotheek enz., een "spirituele herberg" waarin plaats is voor iedereen. Na een enthousiaste start (lezing door Paul Lansu, een avond rond Rumi) viel deze werking eind maart stil. De toekomst is terug onzeker geworden.

6. Werkgroep Arabisch

De Werkgroep Arabisch bestaat uit een zestal personen die zich verder willen bekwamen in de Arabische taal, maar ook wat achtergrondkennis willen opdoen om de evolutie in de Arabische wereld te leren verstaan en om contacten te leggen met Arabisch sprekende mensen. Tot in het najaar van 2018 kwamen ze maandelijks samen, maar in 2019 vond deze gezamenlijke studie alleen nog langs digitale weg plaats.

De website www.arabischlexicon.com, bijna 1.500 pagina's groot, neemt een centrale plaats in. Onder redactie van Marcel Vanderhoydonc wordt dit document verder aangevuld. Het vergemakkelijkt de studie van het Modern Standaardarabisch.

7. Werkgroep Lakota

De levensomstandigheden van de Lakota (beter bekend als de Sioux) in hun reservaten zijn erbarmelijk. Het is de derde wereld in het rijkste land ter wereld. Celestine Schepers uit Kanne gaat al twaalf jaar lang elke zomer naar het reservaat Pine Ridge in Zuid-Dakota. Daar doet ze aan opbouwwerk. Met deze werkgroep willen we niet alleen Celestine de nodige steun geven, maar de veelvoudige problematiek van de Lakota ook blijvend onder de aandacht van onze bevolking brengen en de rijke cultuur van de prairie-indianen uitdragen.

8. Werkgroep 50 jaar Wereldscholen (Werkgroep Verbondenheid)

Op 29 september 2018 vonden de lustrumvieringen plaats van 5 jaar UMB en 20 jaar Genootschap De Volle Maan. Hiervoor hadden mensen uit diverse verenigingen elkaar gevonden en vormden ze een werkgroep om het zogenaamde "Feest van de Limburgse Hartelijkheid" te organiseren. Zij zagen in een verjaardagsfeest kansen om de hartelijkheid te promoten en uit te dragen. Maar ze wilden zich vanuit een maatschappijkritische analyse ook strijdbaar opstellen tegen vormen van harteloosheid. Hieruit resulteerde het "Manifest van de Limburgse Hartelijkheid", dat door ruim 30

middenveldorganisaties ondertekend werd. De dag zelf waren er meer dan 220 mensen aanwezig om te luisteren naar toespraken en koorzang, de kunsttentoonstelling en de infostands te bezoeken, en te genieten van een multiculturele maaltijd.

Ook na het feest wilden de partners blijven samenwerken om een boodschap van verbondenheid, sociale cohesie en vredevol samenleven uit te dragen en hiertoe evenementen op te zetten. Gezelligheid en gemoedelijkheid, het zijn misschien minder zwaar op de hand liggende begrippen, maar ze zijn ook een belangrijke bouwstof als we aan een gemeenschap willen werken waarin iedereen zich thuis voelt.

Een van de tenoren uit de vroegere vernieuwingsbeweging Wereldscholen (waardoor de UMB zich nog altijd geïnspireerd weet) kwam met de opmerking dat het weldra 50 jaar geleden is dat deze organisatie in het leven werd geroepen. En zo groeide het idee om vanuit deze werkgroep mensen samen te brengen om de nodige aandacht te schenken aan deze verjaardag. In de loop van 2019 kwam deze werkgroep maandelijks samen (met nog werk- en overlegvergaderingen tussendoor) en werkte aan een drieluik: een website over de geschiedenis van Wereldscholen, een boek met getuigenissen, en een reünie. Het was de bedoeling dat deze plannen in de loop van 2020 gerealiseerd zouden worden. Maar veel werd belemmerd door de coronaveiligheidsmaatregelen.

De uitbouw van een website met de geschiedenis, getuigenissen en archief kon wel doorgaan. Bijna een jaar lang konden we daarvoor terugvallen op een dankbare samenwerking met de Hogeschool PXL, en een studente die als afstudeerproject deze website uittekende.

De mensen van de werkgroep willen er niet alleen voor zorgen dat de geschiedenis en het gedachtegoed van Wereldscholen bewaard blijven voor de toekomst. Ze zijn er ook van overtuigd dat de lessen uit het verleden verrijkend zijn voor de uitdagingen van nu.

VI. Kraamkamer voor nieuwe verenigingen

Verandering ontstaat voor een deel vanuit het opborrelen van nieuwe ideeën aan de basis. De UMB wil hiervoor mensen samenbrengen. En op sommige momenten slaat de vonk op zo'n manier over tussen de vrijwilligers binnen de UMB dat er een nieuw project op de wereld wordt gezet dat uitgroeit tot een aparte vereniging. Greenpeace Limburg en Hart boven Hart Limburg ontstonden zo in 2014 in de schoot van de UMB. Mensen van de UMB zijn nu nog actief in en begaan met deze werkingen.

Eind 2017 werd de opstart van de Armoedevakbond vanuit de UMB-stuurgroep gestimuleerd en mee getrokken. Deze organisatie zette in de loop van 2019 en begin 2020 zogenaamde 'diversiteitstafels' op rond uiteenlopende thema's als menselijke machtsverhoudingen, noodzakelijke bestaansmiddelen, levensbeschouwing, geweld en culturele achtergrond.

In 2019 stond de UMB ook mee aan de wieg van de Grootouders voor het Klimaat Limburg, en even later de Klimaatcoalitie Limburg. Datzelfde jaar werd er een tijdelijke Werkgroep Diversiteit in het leven geroepen, in samenwerking met Vormingplus Limburg, Humanistisch Verbond Limburg en de Armoedevakbond. Vanuit dit gezelschap werd een panelgesprek georganiseerd met de acteur Rashif El-Kaoui, de auteur Rachida Lamrabet en Musti Önlén van het Internationaal Comité.

In het voorjaar van 2020 stond de UMB mee aan de wieg van de nieuwe burgerbeweging De Ring. Die werkt rond twee basisthema's: een warm maatschappelijk klimaat en niet te warm meteorologisch klimaat. Solidariteit en duurzaamheid dus. Dit gezelschap zette een wekelijkse parade over de Groene Boulevard op, maar moest omwille van de pandemie de frequentie al vlug terugschroeven tot een wandeling per seizoen.

VII. Samenwerkingsverbanden

In de loop van een jaar werkt de UMB met heel wat organisaties samen. Met een aantal partners is deze samenwerking structureel. Veel werd on hold gezet omwille van de pandemie.

1. Huurderssyndicaat en betaalbaar wonen

De UMB is erg actief rond de woonproblematiek van mensen in kwetsbare situaties, en werkt hierrond samen met o.a. De Trawanten, Hart boven Hard en Welzijnszorg. Felix Bergers is lid van de Raad van Bestuur van het Huurderssyndicaat Limburg vzw.

2. Limburgse Integratieraad

De UMB zit in de algemene vergadering van de Limburgse Integratieraad, en werkt van hieruit samen rond verschillende thema's.

3. Cultuurnet Limburg

Na het verdwijnen van de Limburgse Raad voor het Cultuurbeleid zijn verschillende leden van deze adviesraad begonnen met Cultuurnet Limburg. Wegens het wegvallen van de persoonsgebonden materies als provinciale bevoegdheid kon deze kring niet langer opereren als officieel adviesorgaan, en werd hij een organisatie uit het middenveld. Het CNL verenigt vooral culturele amateurorganisaties, en werpt zich o.a. op als gesprekspartner van de Vlaamse Gemeenschap. De UMB zit in de stuurgroep.

5. Hart boven Hard Limburg

Hart boven Hard Limburg werd vanuit de UMB opgestart. De werking was enige tijd opgedeeld over enkele lokale groepen, maar in 2019 vloeiden die weer samen in een provinciale werking. De groep komt in principe maandelijks samen. Na een onderbreking werden de bijeenkomst onder digitale vorm heropgenomen. Betaalbaar wonen vormt het belangrijkste werkthema.

6. Stedelijk Interlevensbeschouwelijk Netwerk Hasselt

Met deze partner werken we erg nauw samen, niet alleen om partners uit de verschillende levensbeschouwingen in Hasselt samen te brengen, maar ook voor de realisatie van concrete activiteiten zoals de Wereldgebedsdag en de Open Gebedshuizendag.

7. Stedelijk Platform Gelijke Kansen

Dit brede overlegforum werd in 2019 op de rails gezet vanuit het stadsbestuur. De UMB was een van de partners bij de oprichting.

8. Externe Stuurgroep voor Vrijwilligersbeleid Hasselt

Naast de interne stuurgroep (bestaande uit personeelsleden van het stadsbestuur) moet deze externe stuurgroep instaan voor advies vanuit de verenigingen en instellingen.

VIII. Communicatie

In dit jaarverslag komen we regelmatig terug op het belang van dialoog, samenwerking en vernetting. Het ligt dus voor de hand dat we ons regelmatig buigen over onze communicatie.

We denken hierbij uiteraard niet alleen aan het uitdragen van eigen inhoudelijke boodschappen. Misschien integendeel: in voeling blijven met een breed intersectoraal werkveld is een voorwaarde om te komen tot rijke, genuanceerde en breed gedragen standpunten.

Voor een deel hangt dit samen met de verhoging van onze naambekendheid: het is juist omdat mensen in het werkveld onze organisatie en haar werking leren kennen, dat ze zich aangesproken voelen en partner in de actie kunnen worden. We werken hiervoor langs verschillende sporen:

1. verspreiden van flyers, folders en affiches
2. de algemene website
3. facebook en bij gelegenheid twitter
4. sociale kalender
5. e-mailverkeer

Het aantal contactnames bleef ook in coronatijden lichtjes stijgen en bedroeg in 2020 een eind boven de 1.000 per maand. Typisch zijn de vragen naar contactgegevens van andere mensen in het werkveld. Dit past precies binnen het concept vernetting.

6. pers
via nieuwsjagers (burgerjournalisten), lezersbrieven, redactionele artikels en interviews
7. aanwezigheid tussen de mensen, deelname aan activiteiten van anderen (maar hierin werkte corona ons tegen)

Uiteraard heeft ook het ontmoetingslokaal een communicatieve functie. We probeerden er een plek met een lage drempel van te maken waar iedereen vrij mag komen binnenspringen om een koffietje te drinken. Deze ruimte leent zich ook ertoe om mensen met elkaar in contact te brengen, en om

verschillende initiatieven aan elkaar te linken. Jammer genoeg moesten de deuren dicht in coronatijden, en brak een tijd van thuiswerk aan.

Bijlage – een greep uit de activiteiten (als tijdbalk)

2/12/2019: UMB-stuurgroep
3/12: werkgroep 50 jaar Wereldscholen
8/12: deelname samenkomst 11.11.11
10/12: gespreksavond met Valerie Del Re
11/12: overleg organisatoren 17/10 (Dag tegen Armoede)
16/12: stuurgroep van werkgroep interlevensbeschouwelijke dialoog Limburg
panelgesprek energietransitie en de sociale impact
30/12: schrijfactie Amnesty International
4/1/2020: deelname aan vredeswake kerk Zolder
7/1: Werkgroep Wereldscholen 50 jaar
Hart boven Hard Limburg
13/1: kerngroep Grootouders voor het Klimaat
UMB-stuurgroep
14/1: stuurgroep Greenpeace Limburg
15/1: overleg met PXL over maatschappijbetrokkenheid Social Work
16/1: stuurgroep WIDL
18/1: overleg met Wouter Beke
29/1: Werkgroep Armoede en Ecologisch Leven
voorbereiding klimaatactie Hasselt
30/1: deelname aan stedelijk overleg armoede
Paul Lansu spreekt in nieuw Trefcentrum voor Levensbeschouwingen
(kerk van Oud-Waterschei)
3/2: UMB-stuurgroep
4/2: voordracht Ludo De Brabander
5/2: bestuur Greenpeace Limburg
6/2: stuurgroep WIDL
Hart boven Hard Limburg
10/2: werkgroep 50 jaar Wereldscholen
12/2: deelname stuurgroep Grootouders voor het Klimaat
14/2: start Sterk Sociaal Werk
15/2: deelname aan samenkomst met Ri De Ridder in Zolder
muzikale meditatie rond Rumi (Trefcentrum voor Levensbeschouwingen)
19/2: kerngroep 50 jaar Wereldscholen
21/2: individuele trajectbegeleiding met Luc Verheijen en Sofie Hendrikx
25/2: interview voor 50 jaar Wereldscholen (door Roger Jacobs)
werkgroep Armoede en Ecologisch Leven
2/3: stuurgroep UMB
3/3: cultuurplan Limburg in Z33
gespreksavond met Carine Defoort
4/3: AV Limburgse Integratieraad
5/3: stuurgroep WIDL
Hart boven Hard Limburg
6/3: algemene vergadering Huurderssyndicaat
Wereldgebedsdag
10/3: voordracht Willy Miermans over mobiliteit in Limburg
20/6: kringlopen voor een leefbare samenleving
25/6: overleg De Ring

30/6: UMB-stuurgroep
8/7: Werkgroep Armoede en Ecologisch Leven
30/8: Bleri Lleshi in H. Hartkerk (vanuit VPKB en 't Veer)
31/8: UMB-stuurgroep
AV UMB
8/9: Werkgroep Armoede en Ecologisch Leven
16/9: Bleri Lleshi in De Serre (Begijnhof)
17/9: stuurgroep WIDL
26/9: kringlopen voor leefbare wereld
29/9: oprichting Werkgroep Beleid Natuurpunt + Milieukoepel
1/10: Hart boven Hard Limburg
5/10: UMB-stuurgroep
6/10: overleg met Vrijzinnig Punt
7/10: Werkgroep Armoede en Ecologisch Leven
8/10: Greenpeace Limburg
9/10: overleg Café Anoniem
14/10: persconferentie over armoede in Hasselt
17/10: actie Internationale Dag Strijd tegen Armoede
20/10: bijeenkomst Limburgse Klimaatcoalitie
31/10: kringlopen voor het klimaat
3/12: Greenpeace Limburg (online)
10/10: actie Greenpeace tegen klimaatopwarming (Hasselt)
26/12: kringlopen voor leefbare wereld